

Kurzus kódja(i): BBN-FLM-272.19

Kurzus címe: Science fiction adaptációk

Tanár neve: Kránicz Bence

Kurzus időpontja, helye: péntek 10.45 – 12.15, 40.

Kurzus típusa: szeminárium

Kurzus leírása: A kurzuson a science fiction irodalom néhány klasszikus szövegét és a belőlük készült, esetenként ugyancsak klasszikusként kanonizált filmadaptációkat elemezzük. A sci-fi műfaj fontos tematikái és jellegzetes problémafelvetései mellett a transzkulturális adaptáció/remake gyakorlatával is megismerkedünk. Az elemzendő szövegeket és filmeket úgy válogattam össze, hogy más-más utakon, de egyaránt közelebb vigyenek bennünket a kortárs kultúratudományban médiumtól függetlenül alapvető jelentőségű „poszthumanizmus” fogalmához és értelmezési lehetőségeihez.

Kurzus teljesítésének követelményei: A kurzus elvégzésének feltétele az aktív órai jelenlét, ami feltételezi a kötelező irodalmak elolvasását és a filmek megnézését a félév során. Emiatt az órákat rövid szöveg-, illetve filmismereti teszttel kezdjük.

A jegyszerzés feltétele emellett egy esszé megírása a vizsgaidőszakban, amely egy, az órán nem elemzett sci-fi (irodalom vagy képregény) és a belőle készült film(ek) összehasonlítására épül. Az esszé kiváltható szemináriumi kiselőadással, ennek témáit és részleteit az első órán beszéljük meg.

Elsajátítandó kompetenciák és módszerek

Elsajátítandó kompetenciák

tudás: a science fiction műfaj jellegzetességeinek ismerete, megismerkedés a kortárs kultúrakutatás néhány fontos kérdésével

képesség: műfajértés- és elemzés, transzmediális és kultúraközi adaptációk értelmezési lehetőségeinek vizsgálata, írásos adaptációelemzés, szemináriumi kiselőadás

Kötelező / ajánlott filmek: Kötelező filmek:

The Thing from Another World (Hawks – Nyby, 1951)

A dolog (Carpenter, 1982)

A dolog (Heijningen, 2011)

Solaris (Tarkovszkij, 1972)

Solaris (Soderbergh, 2002)

Szárnyas fejvadász /Final Cut/ (Scott, 1982)

Szárnyas fejvadász 2049 (Villeneuve, 2017)

Páncélba zárt szellem (Oshii, 1995)

Páncélba zárt szellem (Sanders, 2017)

Kötelező / ajánlott irodalom: Kötelező olvasmányok:

Campbell, Jr., John W.: Ki van odakinn? In: Robert Weinberg és mások (szerk.): *Holnap történt*. Szeged: Szukits, 2000.

Dick, Philip K.: *Álmodnak-e az androidok elektronikus bárányokkal?* Ford. Pék Zoltán. Budapest: Agave, 2005. (több kiadás)

Lem, Stanislaw: *Solaris*. Ford. Murányi Beatrix. Budapest: Európa, 1968. (több kiadás)

Shirow, Masamune: *Ghost in the Shell*. Ford. Frederik Schoot – Toren Smith. London: Titan Books, 1995. (több angol nyelvű kiadás)

Ajánlott olvasmányok:

Bould, Mark et al. (szerk.): *The Routledge Companion to Science Fiction*. London – New York: Routledge: 2009. 52–61. o., 112–122. o., 463–467. o.

Brooker, Will (szerk.): *The Blade Runner Experience*. London – New York:

Wallflower, 2005.

Dalton, Stephen: Tarkovsky, *Solaris*, and *Stalker*. In: Anindita Banerjee (szerk.): *Russian Science Fiction Literature and Cinema: A Critical Reader*. Boston: Academic Studies Press, 2018. 281–289. o.

Gomel, Elana: Posthuman Voices. Alien Infestation and the Poetics of Subjectivity. *Science Fiction Studies*, Vol. 39, No. 2 (2012. július), 177–194. o.

Guerrero, Edward: Az AIDS mint szörnyeteg a tudományos-fantasztikus és horrorfilmekben. Ford. Turcsányi Sándor. In: Nagy Zsolt (szerk.): *Tarantino előtt. Tömegfilm a nyolcvanas években*. Budapest: Új Mandátum, 2000. 106–120. o.

Haraway, Donna J.: Kiborg kiáltvány: tudomány, technika és szocialista feminizmus az 1980-as években. Ford. Kovács Ágnes. *Replika* 51–52., 2005. nov., 107–139. o.

Hayles, N. Katherine: *How We Became Posthuman. Virtual Bodies in Cybernetics, Literature, and Informatics*. Chicago – London: The University of Chicago Press, 1999. 160–191. o.

Helikon, 2018/4. (Poszthumanizmus)

Hódosy Annamária: *Biomozsi*. Szeged: Tiszatáj Könyvek, 2018. 217–228. o.

Horváth Márk – Lovász Ádám – Nemes Z. Márió: *A poszthumanizmus változatai*. Budapest: Prae.hu, 2019.

King, Geoff: *Blade Runner 2049* and the ‘quality’ Hollywood film. *Science Fiction Film and Television* 13.1 (2020), 77–96. o.

McFarland, Douglas: The Philosophy of Space and Memory in *Solaris*. In: R. Barton Palmer – Steven M. Sanders (szerk.): *The Philosophy of Steven Soderbergh*. Kentucky: The University Press of Kentucky, 2011. 267–279. o.

Moses, Michael Valdez: *Solaris*, Cinema, and Simulacra. In: R. Barton Palmer – Steven M. Sanders (szerk.): *The Philosophy of Steven Soderbergh*. Kentucky: The University Press of Kentucky, 2011. 281–303. o.

Neale, Steve: Ez csak egy kibaszott vicc lehet! Tudás, hit és ítélet a tudományos-fantasztikus műfajban. Ford. VERNYIK ZÉNÓ. *Metropolis*, 2003/2. 48–56. o.

Vajdovich Györgyi: Irodalomból film. A filmes adaptációk néhány kérdése. *Nagyvilág* 51., 2006/8, 678–692. o.

Varró Attila: *Kult-Comics*. Budapest: Mozinet Könyvek, 2007. 237–244. o.

Vint, Sheryl: Who Goes There? “Real” Men Only. *Extrapolation*, Vol. 46, No. 4 (2005), 421–438. o.
